

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

BK-04.1711.19.2016

18.05.2016

Kraków, dnia

Pan

Krzysztof Sekunda

Dyrektor Zespołu Szkół Mechanicznych nr 3

os. Szkolne 37

31-978 Kraków

Referat Kontroli Finansowej Biura Kontroli Wewnętrznej Urzędu Miasta Krakowa przeprowadził na podstawie upoważnienia nr 24/2016, podpisanego przez Prezydenta Miasta Krakowa, kontrolę problemową w zakresie funkcjonowania wydzielonego rachunku dochodów za 2015 rok w kierowanej przez Pana jednostce, której wyniki zostały ujęte w dwustronnie podpisanym protokole kontroli.

Kontrola w powyższym zakresie została przeprowadzona metodą wrywkową ze szczególnym uwzględnieniem występowania ryzyka gospodarowania środkami wydzielonego rachunku dochodów niezgodnie z przepisami prawa.

I. Ocena sposobu funkcjonowania jednostki kontrolowanej w kontekście przyjętego ryzyka

1. Wyniki przeprowadzonej kontroli problemowej

W wyniku przeprowadzonej kontroli problemowej stwierdzono, że w jednostce generalnie przestrzegano zasad gospodarki finansowej prowadzonej w ramach wydzielonego rachunku dochodów, w tym:

- przestrzegano sposobu sporządzania planu finansowego dochodów i wydatków nimi finansowanych oraz dokonywania zmian w tym planie, określonych w załączniku nr 2 do uchwały nr CXIV/1537/10 Rady Miasta Krakowa z dnia 20 października 2010 r. w sprawie *źródeł dochodów gromadzonych na wydzielonym rachunku i ich przeznaczenia oraz sposobu i trybu sporządzania planów finansowych dla wydzielonych rachunków dochodów samorządowych jednostek budżetowych* (z późn. zm.), zwanej dalej uchwałą RMK w sprawie *wydzielonego rachunku*,
- przestrzegano zasad gromadzenia na wydzielonym rachunku dochodów pozyskiwanych ze źródeł określonych w obowiązujących przepisach oraz ich wydatkowania na wskazane cele,
- Dyrektor jednostki uzyskał zgodę Prezydenta Miasta Krakowa na zawarcie umów najmu realizowanych w 2015 r., podpisanych w latach 2013-2015,
- na koniec roku 2015 w jednostce nie występowały nieuregulowane należności (konto księgowe 201 służące do ewidencji rozrachunków z kontrahentami nie wykazywało salda), a w przypadku opóźnień w płatnościach realizowanych w ciągu roku, od kontrahentów dochodzono należnych odsetek,

- sprawozdania budżetowe Rb-34S prezentowały dane wynikające z ewidencji księgowej oraz zostały złożone w Urzędzie Miasta Krakowa w terminach wyznaczonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 119 z późn. zm.).

Niemniej jednak przeprowadzona kontrola wykazała niżej wymienione nieprawidłowości świadczące o nieskutecznym funkcjonowaniu mechanizmów kontroli lub nieprzestrzeganiu przepisów prawa w obszarach, których nieprawidłowości dotyczyły, co świadczy o częściowej materializacji ustalonego do badania ryzyka.

2. Nieprawidłowości wynikające z ustaleń kontroli

- 1) nieujmowanie w ewidencji planu finansowego wydzielonego rachunku dochodów prowadzonej na kontach pozabilansowych: 990 i 991, informacji o faktycznej dacie wprowadzenia zmian w planie (data podjęcia decyzji przez Dyrektora o dokonaniu zmian w planie),
- 2) naruszenie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 z późn. zm.), poprzez zaklasyfikowanie wpływów za tzw. media w § 0750 zamiast w § 0830 oraz zaklasyfikowanie wydatków z tytułu:
 - wymiany tapicerki sprzętu sportowego na siłowni w § 4300, zamiast w § 4270,
 - przeglądu atlasu na siłowni w § 4270, zamiast w § 4300,
 - wykonania pomiarów okresowych skuteczności zerowania w salach warsztatowych w § 4270, zamiast w § 4300.

Ponadto, stwierdzono przypadki niesystematycznego ujmowania wydatków, czym dodatkowo naruszono art. 4 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.),

- 3) przyjmowanie wniosków o wydanie duplikatów legitymacji i świadectw szkolnych pomimo braku załączonego potwierdzenia wpłaty na dzień ich złożenia. Zgodnie z postanowieniami zawartymi w „Procedurze wydawania legitymacji szkolnych oraz ich duplikatów, duplikatów świadectw szkolnych w ZSM nr 3”, do wniosku załącza się potwierdzenie dokonania opłaty,
- 4) nieokreślenie przez Dyrektora ZSM nr 3 w formie pisemnej obowiązujących w jednostce zasad ustalania odpłatności (stawek czynszu) za udostępnianie mienia, pomimo iż w jednostce nie stosowano jednolitych zasad wynajmu. Należy przy tym zaznaczyć, że zgodnie z art. 34 ust. 1 pkt 5 lit. c ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.), w ramach realizacji zasady jawności gospodarowania środkami publicznymi, jednostki sektora finansów publicznych winny podawać do publicznej wiadomości informację dotyczącą zasad odpłatności za świadczone usługi. Nadto, stwierdzono, że w umowie najmu powierzchni pod automaty do napojów i słodczych odpłatność z tytułu czynszu ustalono wyłącznie na okres roku szkolnego, podczas gdy z ponoszonych przez najemcę opłat eksploatacyjnych (zużycie energii elektrycznej) wynikało, że Najemca zużył w czasie wakacji największą ilość prądu, co świadczy o realizacji sprzedaży z automatów, a tym samym zwolnienie z opłat za lipiec i sierpień 2015 r. nie znajdowało uzasadnienia,
- 5) nieprawidłowe (pod kątem formalnym i merytorycznym) zawieranie umów najmu oraz nieprzestrzeganie postanowień z nich wynikających, w tym m.in.:
 - a) wskazanie w umowach niewłaściwej nazwy Wynajmującego, tj.: Urząd Miasta Krakowa reprezentowany przez Dyrektora ZSM nr 3, Urząd Miasta Krakowa – ZSM nr 3

reprezentowany przez Dyrektora Szkoły lub ZSM nr 3 reprezentowany przez Dyrektora. Prawidłowa nazwa Wynajmującego winna natomiast brzmieć: Gmina Miejska Kraków – ZSM nr 3, reprezentowana przez Dyrektora Szkoły, na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez Prezydenta Miasta Krakowa,

- b) zawarcie w § 4 ust. 2 części umów (np. umów nr: ZSM.3.221/28/2014, ZSM.3.221/31/2014, ZSM.3.221/2/2015) zapisów regulujących termin i formę płatności odnoszących się do czynszu i należności z tytułu eksploatacji lokalu, pomimo, iż w umowach tych nie ustalono kwot należności z tytułu ww. opłat dodatkowych,
- c) zawarcie w umowie nr: ZSM.3.221/32/2014 na wynajem sali gimnastycznej z przeznaczeniem na zajęcia sportowo – rekreacyjne zapisów wzajemnie się wykluczających, tj. z jednej strony zapis, w myśl którego, cyt.: „*W przypadku niewykorzystania puli rezerwowanych godzin przez najemcę, wynajmujący nie zwraca wpłaty*” (§ 3 ust. 3 zdanie trzecie), z drugiej strony zapis, zgodnie z którym, cyt.: „*Najemca będzie płacić jedynie za zajęcia, które się odbyły, w przypadku braku rozliczenia faktura będzie wystawiona na całą płatność*” (§ 4 ust. 4). Należy przy tym zaznaczyć, że w myśl postanowień umowy czynsz płatny był z góry,
- d) formułowanie aneksów do umowy najmu nr ZSM_Nr_3.212-41/96 z dnia 20.06.1996 r. zmieniających stawki czynszu, w sposób niepozwalający na jednoznaczne (niebudzące wątpliwości) ustalenie woli stron. W treści aneksów zapisano, że zmianie ulega § 4 umowy, który w pierwotnej wersji umowy regulował w poszczególnych ustępach następujące kwestie: wysokość czynszu, wysokość opłat za media (sposób obliczania opłat za media wg „klucza” określony został w załączniku do umowy) i zasady dokonywania zmian wysokości ww. opłat oraz termin regulowania należności i zasady naliczania odsetek. Z treści aneksów nie wynikało, czy wolą stron zmianie uległa treść całego § 4, czy też zamiarem stron była zmiana wyłącznie stawki czynszu, czy też zmiana czynszu, w ramach którego wkalkulowane zostały opłaty za media. Z analizy rozliczeń z Najemcą za rok 2015 wynikało, że stawka czynszu ustalona w aneksie z dnia 17.03.2014 r., była jedyną należnością dochodzoną od kontrahenta,
- e) nieustalenie w umowie wielkości należności z tytułu najmu sal lekcyjnych z przeznaczeniem na prowadzenie zaocznych szkół policealnych. W umowie określono stawkę najmu za 1 godz. lekcyjną, natomiast nie określono ilości godz. będących przedmiotem najmu, zapisując jedynie, że prowadzenie zaocznej szkoły policealnej będzie się odbywać w soboty i niedziele, średnio 6 dni w miesiącu. Równocześnie z treści umów wynikało, że należności płatne będą z góry bez uprzedniego wezwania w terminie do 10. dnia każdego miesiąca. Analiza rozliczeń z Najemcą wykazała, że kontrahentowi wystawiano faktury płatne z góry za poszczególne miesiące, przyjmując do ustalenia wielkości należności: 260, 520 lub 780 godz. lekcyjnych oraz uwzględniając w nich korektę (nadpłatę/niedopłatę) naliczenia za ubiegły miesiąc obliczoną w oparciu o faktyczną ilość godzin najmu przedstawioną przez Najemcę. W jednostce nie zapewniono możliwości weryfikacji rzetelności danych przedstawionych w rozliczeniach sporządzanych przez Najemcę (np. poprzez prowadzenie rejestru faktycznych godzin udostępniania wynajmowanych pomieszczeń lub weryfikowanie danych z planem zajęć szkoły),
- f) dochodzenie należności od n/w Najemców w nieprawidłowej wysokości, tj. w kwocie:
 - wyższej o 9,84 zł (brutto - w skali roku) względem czynszu ustalonego w umowie nr ZSM.3.221/28/2014,
 - niższej o 215,25 zł względem należności wynikającej z warunków zawartej umowy najmu sali gimnastycznej (nr ZSM.3.221/5/2015), wskutek przyjęcia do obliczenia należności za

okres od dnia 7.01.2015 r. do dnia 27.03.2015 r. ilości godzin zegarowych zamiast lekcyjnych,

- g) wystawienie w dniu 1.10.2015 r. faktury VAT za najem sali gimnastycznej w październiku 2015 r. z zastosowaniem ceny jednostkowej netto 30,00 zł, pomimo iż umowa najmu nr: ZSM.3.221/5/2015 zawarta z kontrahentem nie uwzględniała najmu w ww. miesiącu oraz zawierała wyższą stawkę czynszu (35,00 zł/godz. lekcyjną). Należy zatem stwierdzić, że nie została zawarta pisemna umowa najmu sali gimnastycznej na ww. okres,
- h) sytuacje wpisywania w fakturach wystawianych Najemcom terminów płatności niezgodnych z terminami ustalonymi w umowie, czego skutkiem był przypadek błędnego obliczenia odsetek z tytułu nieterminowego uregulowania należności, które następnie zostały skorygowane.

Należy zaznaczyć, że w trakcie kontroli sporządzono aneksy do realizowanych umów najmu, eliminujące nieprawidłowe zapisy pod kątem formalnym i merytorycznym, wyszczególnione w punktach od a) do c),

- 6) nieprzestrzegania przepisów ustawy *o rachunkowości*, poprzez:
 - a) potraktowanie monitorów i jednostek centralnych komputera, jako odrębnych obiektów inwentarzowych, pomimo iż monitor bez komputera nie jest zdatny do użytkowania, a tym samym nie stanowi środka trwałego, w myśl definicji określonej w art. 3 pkt 15 ustawy *o rachunkowości*. Ponadto, do wartości początkowej ww. obiektów nie wliczono kosztów zakupu kabli sygnałowych i zasilających,
 - b) naruszenie zasad określonych w art. 6 ustawy *o rachunkowości*, poprzez:
 - ujęcie w koszty grudnia 2015 r. usługi obejmującej, cyt.: „*Pakiet hostingowy Biznes Start za okres od 2016-01-24 do 2017-01-23*”,
 - nieujęcie w księgach rachunkowych roku 2015 przychodów z tytułu refundacji kosztów zużycia wody i odprowadzania ścieków za listopad i grudzień 2015 r.,
 - ujęcie przychodów dotyczących roku 2015 w księgach roku 2016 wg faktury nr 1/2016 wystawionej w dniu 4.01.2016 r. za najem auli w dniach: 22, 28, 30, 31 grudnia 2015 r. i 2 stycznia 2016 r. w łącznej kwocie do zapłaty: 2.460,00 zł (2.000,00 zł netto),
 - c) niesprawdzanie faktur własnych, w tym załączonych do nich rozliczeń sporządzanych przez Najemców, stanowiących podstawę wystawienia faktury, czym naruszono art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy *o rachunkowości*,
 - d) przypadki ujęcia w księgach rachunkowych dowodów zawierających nieprawidłowe daty ich wystawienia lub daty operacji, co narusza art. 22 ust. 1 ustawy *o rachunkowości*,
 - e) niezawarcie w dowodach typu: OTWN - *Przyjęcie WNiP niskocennych*, OTSN - *Przyjęcie ST niskocennego*, dotyczących składników, których zakup sfinansowano ze środków RDW, podpisów osób: przekazującej i przyjmującej obiekt do użytkowania, co narusza art. 21 ust. 1 pkt 5 ustawy *o rachunkowości*. Ponadto, w ww. dowodach nie zamieszczano opisu cech charakterystycznych poszczególnych obiektów inwentarzowych. Ujęcie danych jw. ma na celu zapewnienie właściwej ochrony mienia,
 - f) nieokreślanie we wnioskach o zaliczkę celu ich udzielenia, a tym samym niezapewnienie możliwości dokonania przez Głównego Księgowego wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym, o której mowa art. 54 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy *o finansach publicznych* oraz w efekcie przestrzegania zasady określonej w art. 44 ust. 3 pkt 1 tej ustawy, zgodnie z którą wydatki powinny być dokonywane w sposób celowy. W jednostce we wnioskach zamieszczano następującą treść: „rachunki szkolne” lub „wyplata zaliczki” lub „dopłata do zaliczki”,

- g) dokumentowanie obrotu gotówkowego z naruszeniem przepisów art. 23 ust. 2 pkt 1 i 2 i art. 24 ust. 5 ustawy o *rachunkowości*, poprzez ujęcie w raporcie kasowym (RK):
- daty operacji niezgodnej z datą wystawienia dowodu KW nr 19/2015 i KW nr 11/2015,
 - numerów dowodów zdefiniowanych w systemie ZSZO, w którym sporządzano RK, które nie były tożsame z numerami własnymi dowodów źródłowych KP i KW sporządzanych ręcznie. Należy przy tym dodać, że w dowodach źródłowych nie wypełniano rubryki dotyczącej nr i pozycji RK, a tym samym nie zapewniono powiązania zapisu ujętego w RK z dowodem źródłowym.

W trakcie postępowania kontrolnego Dyrektor jednostki kontrolowanej złożył dodatkowe wyjaśnienia, stanowiące o wyeliminowaniu części spośród opisanych wyżej nieprawidłowości, co zostało poparte załączonymi do pisma dokumentami. I tak, w wyniku analizy załączonej do pisma dokumentacji stwierdzono, że wyeliminowano nieprawidłowości sformułowane w punktach: 1), 3) i 6) lit.: c), e), f), g).

II. Zalecenia pokontrolne:

Mając na uwadze, że część nieprawidłowości została wyeliminowana w trakcie postępowania kontrolnego, co zostało zaznaczone w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego, odstąpiono od formułowania zaleceń w tym zakresie.

W celu wyeliminowania pozostałych spośród wyżej opisanych nieprawidłowości oraz uniknięcia powstania ich w przyszłości należy:

- 1) klasyfikować dochody i wydatki publiczne do właściwych podziałek klasyfikacji budżetowej, określonych rozporządzeniem Ministra Finansów w *sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków (...)* oraz przestrzegać zasady systematycznego klasyfikowania wydatków,
- 2) określić w formie pisemnej obowiązujące w jednostce zasady ustalania odpłatności (stawek czynszu) za udostępnianie mienia, mając przy tym na uwadze zasady jawności, określone w art. 34 ust. 1 pkt 5 lit. c ustawy o *finansach publicznych*,
- 3) przestrzegać postanowień wynikających z zawartych umów najmu oraz określać w sposób precyzyjny (jednoznaczny) zasady ustalania należności z tytułu najmu, mając przy tym na uwadze racjonalne gromadzenie dochodów w związku z zarządzaniem mieniem powierzonym w trwałą zarząd,
- 4) respektować przepisy ustawy o *rachunkowości*, a w szczególności:
 - a) przyjmować w ewidencji za pojedynczy obiekt - obiekt zbiorczy, którym jest zespół komputerowy, stanowiący kompletny i zdalny do użytku środek trwały, stosownie do definicji środka trwałego określonej w art. 3 pkt 15 ustawy o *rachunkowości*,
 - b) przestrzegać zasad określonych w art. 6 ustawy o *rachunkowości*,
 - c) ujmować w księgach rachunkowych dowody obce spełniające wymogi art. 22 ust. 1 ustawy o *rachunkowości*, mając przy tym na uwadze możliwość skorygowania błędów w dowodach w sposób określony w art. 22 ust. 2 ww. ustawy.

Proszę wyeliminować również inne uchybienia opisane szczegółowo w protokole kontroli.

III. Osoba odpowiedzialna za realizację zaleceń pokontrolnych:

Pan Krzysztof Sekunda – Dyrektor Zespołu Szkół Mechanicznych nr 3.

IV. Termin realizacji zaleceń pokontrolnych: od zaraz.

V. Termin złożenia sprawozdania z realizacji zaleceń pokontrolnych:

Sprawozdanie z wykonania niniejszych zaleceń proszę przesłać w terminie do dnia **17.06.2016 roku** do Referatu Kontroli Finansowej Biura Kontroli Wewnętrznej Urzędu Miasta Krakowa, ul. Bracka 10.

Pouczenie:

Zgodnie z § 14 ust. 1 Regulaminu przeprowadzania kontroli finansowej przez Biuro Kontroli Wewnętrznej UMK wprowadzonego zarządzeniem nr 137/2010 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 22.01.2010 r. jednostki, w stosunku do których sformułowane zostały zalecenia pokontrolne obowiązane są do sporządzania sprawozdania z realizacji tych zaleceń w terminie określonym w pkt V wystąpienia pokontrolnego według wzoru określonego w załączniku nr 3 do ww. Regulaminu.

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

Jacek Majchrowski

Otrzymują:

1. Adresat
2. a/a

Do wiadomości:

1. Pani Katarzyna Król – Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa
2. Pani Anna Korfel-Jasińska – Dyrektor Wydziału Edukacji
3. Pan Lesław Fijał – Skarbnik Miasta Krakowa